

Wniosek o odroczenie terminu płatności podatku lub zaległości podatkowej

Informacje ogólne

Ulga uznaniowa

Podatnik, którego nie stać na zapłatę podatku, nie powinien poddawać się od razu, może bowiem ubiegać się o odroczenie terminu płatności podatku lub zaległości podatkowej.

Odroczenie płatności podatku lub zaległości podatkowej to jedna z ulg uznaniowych. Oznacza to, że przyznanie jej leży w gestii organu podatkowego, który może, ale nie musi, ją przyznać, nawet jeśli przesłanki do tego zaistniały.

Kiedy wnieść wniosek

O ulgę można wnosić albo jeszcze przed upływem terminu płatności podatku lub już wtedy, gdy termin płatności minął i powstała zaległość podatkowa. Pamiętajmy, że terminy płatności podatku określają przepisy prawa podatkowego odrębnie dla każdego podatku. Tylko wtedy, gdy obowiązek podatkowy powstaje na mocy decyzji organu podatkowego, termin płatności podatku wynosi co do zasady 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Odroczenie terminu

Odroczenie płatności podatku lub zaległości podatkowej polega na tym, że organ podatkowy wyraża zgodę na przesunięcie płatności na późniejszy termin. Aby jednak uzyskać ulgę, trzeba sporządzić wniosek. Organ nie udzieli ulgi z własnej inicjatywy.

GP RADZI

Jeżeli wnioskiem objęte jest odroczenie płatności podatku, wniosek musi być złożony przed upływem terminu jego płatności. Po terminie zapłaty mamy do czynienia z zaległością podatkową. Wówczas wniosek musi dotyczyć zaległości wraz z odsetkami od tej zaległości.

Wnioskodawca

Z wnioskiem o odroczenie może wystąpić oprócz podatnika również płatnik, inkasent w odniesieniu do należności od nich przypadających, a także spadkobierca podatnika lub płatnika oraz osoba trzecia.

Przesłanki do odroczenia terminu płatności

Podatnik, który stara się o odroczenie, musi złożyć wniosek, który powinien być uzasadniony albo ważnym interesem podatnika, albo interesem publicznym. Pojęcia te nie zostały zdefiniowane w przepisach. Uogólniając, interes publiczny oznacza konieczność respektowania wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, takich jak sprawiedliwość, bezpieczeństwo, zaufanie obywateli do organów władzy, sprawność działania aparatu państwowego, korekta błędnych decyzji. Ważny interes podatnika to przede wszystkim taka

sytuacja, która z powodów nadzwyczajnych, losowych nie pozwala na uregulowanie należności podatkowych. Organy podatkowe muszą obiektywnie ocenić zasadność wniosku, uwzględniając specyfikę każdego przypadku i analizując sytuację życiową wnioskodawcy. Nie mogą przyjąć jednego wzorca sytuacji, w której należy odroczyć termin płatności należności podatkowych. Przesłanka ważnego interesu podatnika, uzależniającego odroczenie płatności podatku czy zaległości podatkowej, wymaga ustalenia, w jakiej sytuacji majątkowej znajduje się podatnik oraz jakie skutki dla podatnika i jego rodziny wywołałaby konieczność zapłacenia podatku. Przesłankę do odroczenia terminu płatności stanowi również sytuacja zdrowotna podatnika, będąca następstwem zdarzeń losowych uniemożliwiających podatnikowi zapłatę podatku. Organ podatkowy musi mieć jednak na uwadze, że względy społeczne wymagają również, żeby zaległości podatkowe były realizowane, a podatnik pochopnie nie był z nich zwalniany. Oznacza to, że nawet jeśli wystąpią okoliczności wynikające z ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, to i tak organ podatkowy nie jest bezwzględnie zobowiązany odroczyć zapłatę podatku czy zaległości podatkowej.

ZAPAMIĘTAJ

Wniosek o odroczenie płatności podatku lub zaległości podatkowej musi być uzasadniony albo ważnym interesem podatnika, albo interesem publicznym.

Jakie płatności można odroczyć

Organ podatkowy, w przypadku uzasadnionym ważnym interesem podatnika albo interesem publicznym, może odroczyć:

- zapłatę podatku,

- zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę,
- odsetki od niezapłaconych zaliczek.

Ten ostatni przypadek dotyczy sytuacji, gdy w postępowaniu podatkowym po zakończeniu roku podatkowego lub innego okresu rozliczeniowego organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie złożył deklaracji, np. PIT w podatku dochodowym. Stanie się tak również w razie stwierdzenia, że wysokość zaliczek zapłaconych przez podatnika jest inna niż wykazana w deklaracji lub zaliczki nie zostały zapłacone w całości lub w części. W takim przypadku organ wyda decyzję, w której określi wysokość odsetek za zwłokę na dzień złożenia zeznania podatkowego za rok podatkowy lub inny okres rozliczeniowy, a jeśli podatnik nie złożył zeznania w terminie – organ wyda decyzję określającą wysokość odsetek na ostatni dzień terminu złożenia zeznania, przyjmując prawidłową wysokość zaliczek. Wniosek o odroczenie może dotyczyć płatności tak naliczonych odsetek.

Jak przygotować wniosek

Przed sporządzeniem wniosku należy zastanowić się, czy nasza sytuacja ma charakter wyjątkowy i obiektywny, a także sprawdzić, czy nie upłynął termin płatności podatku. Jeżeli na zapłatę podatku mamy jeszcze czas, należy wnioskować o odroczenie płatności podatku. Po upływie terminu płatności można wnioskować jedynie o odroczenie zaległości podatkowej z odsetkami.

Krok 1

WNIOSKODAWCA. We wniosku niezbędne jest określenie, kto wnioskuje o ulgę. Należy podać imię i nazwisko, adres miejsca zamieszkania lub pobytu, a także NIP. W przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą czy organizacji niemającej osobowości prawnej konieczne jest podanie pełnej nazwy firmy, adresu siedziby albo miejsca prowadzenia działalności, oraz numerów NIP i REGON.

Krok 2

OZNACZENIE ORGANU PODATKOWEGO. Należy określić organ podatkowy, do którego kierowana jest prośba, podając jego nazwę i adres, wniosek kierujemy do naczelnika. Właściwość miejscową organów podatkowych ustala się według miejsca zamieszkania albo adresu siedziby podatnika, płatnika, inkasenta. Co do zasady, urzędem, do którego trzeba złożyć wniosek, będzie ten, w którym składamy zeznanie roczne. Może się jednak zdarzyć, że w trakcie roku podatkowego albo innego okresu rozliczeniowego nastąpi zdarzenie powodujące zmianę właściwości organu podatkowego, np. podatnik przeprowadzi się z rodziną do innego miasta. W takim przypadku organem właściwym miejscowo do rozpatrzenia wniosku za ten okres rozliczeniowy pozostaje ten organ, który był właściwy w pierwszym dniu roku podatkowego lub okresu rozliczeniowego.

ZAPAMIĘTAJ

Jeżeli wniosek nie zawiera adresu, organ pozostawia go bez rozpatrzenia.

Krok 3

WNIOSEK I ZAKRES ŻĄDANIA. Wniosek powinien zawierać informację, o co wnioskujemy, np. o odroczenie terminu płatności podatku, a w przypadku zaległości podatkowej o odroczenie terminu płatności zaległości podatkowej wraz z odsetkami. Należy także podać zakres żądania, czyli jakich należności, w jakiej wysokości i za jaki okres ma dotyczyć odroczenie. Jeśli obowiązek podatkowy powstał na mocy decyzji, można podać jej numer, datę i organ, który ją wydał. Należy zaznaczyć także, do kiedy chcemy odroczyć płatność. Możemy podać również podstawę prawną.

Krok 4

UZASADNIENIE. W uzasadnieniu podajemy okoliczności potwierdzające istnienie ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego. Podatnik powinien opisać swoją sytuację, przedstawić, dlaczego nie może zapłacić podatku, wskazując okoliczności, które uzasadniają odroczenie terminu płatności, np. długotrwały pobyt w szpitalu itp.

Krok 5

PODPIS. Wniosek trzeba koniecznie podpisać, przy czym powinien być to podpis własnoręczny.

Krok 6

ZAŁĄCZNIKI. Do wniosku należy dołączyć kopie lub oryginały wszelkich dokumentów, które pozwolą organowi podatkowemu zorientować się w sytuacji podatnika. Powinny być to dokumenty potwierdzające fakty, na które podatek powoływał się we wniosku, np. jeśli podatek twierdził, że przebywał w szpitalu powinien dołączyć wypis ze szpitala. Na potwierdzenie złej sytuacji finansowej można dołączyć także np. zaświadczenia z zakładu pracy, czy potwierdzające status bezrobotnego. Załączniki należy wymienić we wniosku.

Formalności

Wniesienie wniosku

Wniosek najlepiej wysłać listem poleconym lub złożyć osobiście, żądając potwierdzenia jego złożenia.

Opłaty

Konieczne będzie zapłacenie opłaty prolongacyjnej, czyli swego rodzaju oprocentowania „kredytu podatkowego”, powstałego w wyniku odroczenia terminu płatności podatku lub zaległości podatkowej. Wysokość opłaty prolongacyjnej i terminy wpłat określa organ podatkowy. Ustalana jest ona od kwoty podatku lub zaległości podatkowej, a jej stawka wynosi 50 proc. stawki odsetek za zwłokę. Jeśli podatek nie zapłaci w terminie opłaty prolongacyjnej, to decyzja podatkowa wygasa (w części lub w całości – w zależności od

zaistniałej sytuacji) i powstaje zaległość podatkowa liczona za cały okres, na który opłata była ustalona. Opłata nie zostanie ustalona, gdy przyczyną rozłożenia na raty były klęska żywiołowa lub wypadek losowy.

ZAPAMIĘTAJ

Organ podatkowy powinien rozpatrzyć wniosek bez zbędnej zwłoki nie dłużej niż w ciągu miesiąca, a w sprawach skomplikowanych – w ciągu 2 miesięcy.

Usunięcie braków

Jeżeli wniosek trzeba poprawić albo uzupełnić, organ podatkowy musi wezwać wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 7 dni, z pouczeniem, że niewypełnienie tego obowiązku spowoduje pozostawienie podania bez rozpatrzenia.

Decyzja pozytywna

Wniosek o odroczenie płatności podatku, zaległości czy odsetek może zostać przez organ podatkowy rozpatrzony pozytywnie lub negatywnie.

W pierwszym przypadku wiąże się to z konkretnymi obowiązkami po stronie podatnika. W momencie uzyskania decyzji pozytywnej trzeba pamiętać o nowym terminie płatności należności. W przypadku odroczenia terminu płatności będzie to dzień, w którym, zgodnie z decyzją, powinna nastąpić zapłata odroczonego podatku lub zaległości podatkowej wraz z

odsetkami za zwłokę. Inaczej mówiąc, podatek trzeba zapłacić we wskazanym w decyzji terminie. W przeciwnym razie opóźnienie zostanie potraktowane z całą surowością. Podatnik straci przyznany przywilej i zostanie potraktowany tak, jakby nie zapłacił należności w terminie pierwotnym.

PULAPKI

W przypadku niezapłacenia odroczonego podatku czy zaległości w terminie określonym decyzją konieczne będzie uiszczenie należności wraz z odsetkami liczonymi tak, jakby odroczenia nie było, czyli z odsetkami za cały okres, także ten, kiedy obowiązywała decyzja o odroczeniu.

Decyzja negatywna

W drugim przypadku, czyli negatywnego rozpatrzenia wniosku, możemy kwestionować rozstrzygnięcie organu I instancji. Jeżeli tylko dojdziemy do przekonania, że decyzja organu była dowolna, można się od niej odwołać. W tym celu należy ją zakwestionować w trybie odwołania do II instancji, a następnie – ewentualnie – można skierować sprawę do sądu administracyjnego.

WAŻNY ADRES

Adresy izb i urzędów skarbowych:

www.mf.gov.pl

www.infor.pl

PODSTAWA PRAWNA

- **Art. 67a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 z późn. zm.).**

Aleksandra Tarka